

sheet

ស្ត្រីនិងមេរោគ HIV រោគសញ្ញា

Khmer

3

(Women and HIV - Fact Sheet No 3 - Symptoms)

March 1997
[NGO-6080]

fact

fact sheet 3 of 6

A series of fact sheets for women about HIV

- 1 Testing
- 2 Newly Diagnosed
- 3 Symptoms
- 4 Treatments
- 5 Pregnancy
- 6 Parenting

សេរីនៃក្រុមគ្រួសារព័រមានសម្រាប់ស្ត្រី អំពីមេរោគ HIV ។

ការធ្វើតេស្តទើបតែរកឃើញថាមានមេរោគរោគសញ្ញាការព្យាបាលផ្ទៃពោះការធ្វើជាមាតាបិតា

Produced by FPA Health and Multicultural HIV/AIDS Service based on material written by FPA Health & AIDS Council of NSW

Available from FPA Health
Ph: 9716 6099
Fax: 9716 6164
and MHAS
Ph: 9515 3098
Fax: 9550 6815

រហូតមកទល់នឹងពេលនេះ មានការសិក្សាស្រាវជ្រាវតិចតួចណាស់ស្តីអំពីបញ្ហាសុខភាពនិងសេចក្តីត្រូវការចាំបាច់របស់ស្ត្រីដែលមានមេរោគ HIV ។ ហេតុដូច្នេះ អ្វីៗដែលយើងបានដឹងនៅពេលនេះគឺសុទ្ធតែជាការដកស្រង់ពីបទពិសោធន៍របស់ស្ត្រីដែលមានមេរោគផ្ទាល់ ពីវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់គេ និងអ្នកថែទាំអ្នកជម្ងឺឯទៀតតែប៉ុណ្ណោះ។ មនុស្សម្នាក់ៗអាចមានប្រតិកម្មប្លែកគ្នាខ្លះៗទៅលើមេរោគ HIV ។ តែមានរោគសញ្ញាជាច្រើនដែលតែងតែកើតមានឡើងចំពោះអ្នកមានមេរោគ HIV ភាគច្រើន ដូចជាការបែកញើសនៅពេលយប់ មានជម្ងឺសើស្បែកបណ្តាលដោយជាតិផ្សិតជាដើម។ មានរោគសញ្ញាដទៃទៀតដែលតែងតែកើតមានលើរូបស្ត្រីជាទូទៅ។ បណ្តាញព័រមាននេះនឹងធ្វើការពិភាក្សាអំពីរោគសញ្ញា ដែលគេតែងជួបប្រទះជាទូទៅ ក៏ប៉ុន្តែគួរចងចាំថា មិនមែនគ្រប់រូបស្ត្រីអាចជួបប្រទះរោគសញ្ញាទាំងអស់នោះឡើយ។ ជាការសំខាន់គឺត្រូវទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិតមានការពិសោធន៍ខាងរោគ HIV នេះ ដើម្បីជួយការពារនិងព្យាបាលអ្នក។

បើតាមអត្ថន័យខាងការពិនិត្យជម្ងឺ HIV ជាជម្ងឺមួយដែលរាលដាលតាំងពីដំណាក់ក្តាមរោគសញ្ញា ទៅដល់ដំណាក់ក្តាមរោគសញ្ញា។ គឺពីដំណាក់ក្តាមរោគសញ្ញាដំបូងទៅដល់ដំណាក់ក្តាមរោគសញ្ញាដំបូងបំផុតម្តងៗ រហូតដល់ពេលគេហៅថាមានជម្ងឺអេដស៍។ ការឈឺចាប់ភាគច្រើនអាចការពារនិងព្យាបាលបាន។

តាមការពិត មនុស្សមានមេរោគ HIV តិចតួចណាស់ដែលឈឺតាមលំដាប់ថ្នាក់ច្បាស់លាស់ដូច្នោះ។ អ្នកខ្លះមានរោគសញ្ញាដូចជម្ងឺអេដស៍បេះបិទតែម្តងគត់ រួចក៏បាត់ទៅវិញជាច្រើនឆ្នាំក៏មាន។ រោគសញ្ញាទាំងនោះអាចបាត់ មាន ឆ្លងស្រាលប្លែកៗគ្នា។

ការចាប់ផ្តើមមានជំងឺក្លាយជាសញ្ញាបង្ហាញថា ប្រព័ន្ធការពារខ្លួនរបស់អ្នកជម្ងឺចុះខ្សោយ មិនអាចប្រយុទ្ធជាប្រយោជន៍ប្រឆាំងនឹងកូដូនបាន។ ចំពោះស្ត្រីដែលមានមេរោគ HIV ការចុះអន់ខ្សោយប្រព័ន្ធការពារអាចបណ្តាលឲ្យមានជំងឺនៅក្នុងមាត់ ក្រពះ សួត រន្ធយោនី យោនី រន្ធក្នម ឬសើស្បែក។ ជំងឺទាំងនោះអាចព្យាបាលឲ្យជាបាន។

សូមពិភាក្សាជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក អំពីវិធីការពារព្យាបាលសម្រាប់ការពារជួយកុំឲ្យមានជំងឺដែលបណ្តាលមកពីការកើតមានមេរោគ HIV នោះ។ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកគួរតែធ្វើតេស្តដើម្បីវាស់កម្រិតប្រព័ន្ធការពារខ្លួនរបស់អ្នកឲ្យបានទៀងទាត់ ដើម្បីឲ្យបានដឹងថា ពេលណាអ្នកត្រូវធ្វើការព្យាបាលឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ ការវាស់កម្រិតប្រព័ន្ធការពារ ធ្វើឡើងដោយការវាស់ចំនួនកោសិកា CD4 (ឬកោសិកា T) ហើយនិងការធ្វើតេស្តវាស់កំរិតវីរុស (viral load test)។ គេត្រូវចាំបាច់យកឈាមគំរូពីអ្នក ដើម្បីធ្វើតេស្តទាំងពីរនេះ។

ការវាស់កោសិកា CD4 នេះ គឺដើម្បីប្រមាណថ្លៃពីប្រព័ន្ធការពារសុខភាពអ្នក និងការខូចខាតដែលមានរួចមកហើយ។ បើចំនួនកោសិកា CD4 ឡើងខ្ពស់ នោះបានន័យថាការខូចខាតមានតិច។ ការធ្វើតេស្តវាស់កំរិតវីរុស គឺធ្វើឡើងដើម្បីឲ្យបានដឹងអំពីចំនួន

មេរោគ HIV នៅក្នុងឈាមអ្នក។ ការធ្វើតេស្តនេះនឹងបង្ហាញអំពីសកម្មភាពរបស់វីរុស និងការខូចខាតដែលកំពុងកើតមាននៅលើប្រព័ន្ធការពាររបស់អ្នក។ បើកំរិតវីរុសនេះមានខ្ពស់ នោះការខូចខាតនៅក្នុងប្រព័ន្ធការពារខ្លួនគឺមានច្រើន។

ការថែរក្សាខ្លួនឯង

ជនភាគច្រើនដែលមានមេរោគ HIV អាចរស់នៅបានយូរឆ្នាំដោយគ្មានរោគសញ្ញាជម្ងឺឡើយ។ សម័យឥឡូវនេះ វិធីព្យាបាលបានវិកលដំណើរជឿនលឿនគ្រប់ពេល ដោយគេរកឃើញថាការកើនឡើងនៃសកម្មភាពរបស់អ្នកប្រាប់ទប់ទល់កុំឲ្យមេរោគកើនឡើងនៅក្នុងខ្លួនថែមទៀត។ ព្រមពេលជាមួយគ្នានេះ ផែនការព្យាបាលបន្ថែមការទទួលទាមទារម្តងៗ ការហាត់ប្រាណ ការទទួលទាមទារដំណេកលក់ ជីវភាពរស់នៅគ្មានព្រួយបារម្ភនឹងប្រកបដោយសុខភាពល្អ អាចជួយឲ្យប្រព័ន្ធការពារខ្លួនតែខ្លាំងឡើង។ ការទាំងនេះ នាំឲ្យយើងជំនះនឹងគ្រប់ជម្ងឺរាតត្បាត ហើយអាចបង្កើតឲ្យមានសុខុមាលភាពប្រសើរទៅទៀត។

រោគសញ្ញា

ស្ត្រីដែលមានមេរោគ HIV អាចជួបប្រទះបញ្ហាសុខភាពផ្លូវភេទ និងជម្ងឺស្រ្តីផ្សេងៗដទៃទៀតដែរ។ ការខុសប្លែកដែលអាចកើតមានគឺថា ស្ត្រីមានមេរោគ HIV អាចមានជម្ងឺដំបៅលាក់ក្នុងយោនី និងជម្ងឺកាមរោគជាងធម្មតា ហើយជម្ងឺទាំងនោះច្រើនតែធ្ងន់ធ្ងរហើយក្រដាទៀតផង។ ជារឿយៗ ស្ត្រីទាំងនោះតែងមានជម្ងឺជ្រាំជម្ងឺរលាកក្នុងត្រដាត និងជម្ងឺប្លាស្មាទាំងនោះ។ បើគេរកឃើញនិងព្យាបាលទាន់ពេល ជម្ងឺទាំងនោះអាចជាសះស្បើយបានបើមិនដូច្នោះទេវាជំងឺបង្កឲ្យខូចសុខភាព ហើយមានការលំបាកក្នុងខ្លួនផង។ ជួនកាលស្ត្រីមានមេរោគ HIV ដែលមានលាក់ក្នុងយោនី គឺមានការពិបាកច្រើនក្នុងការព្យាបាល។ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកគួរតែពិនិត្យឲ្យបានទៀងទាត់និងហ្មត់ចត់ទៅលើជម្ងឺស្ត្រី និងជម្ងឺដែលគ្មានប្រសិទ្ធភាពតាមរបៀបព្យាបាលធម្មតាទាំងនោះ។

ការចុះមម្លន់

គេរកឃើញថា មេរោគ HIV អាចមាននៅតាមស្រទាប់ក្នុងពោះវៀន ហើយវាអាចធ្វើឲ្យខាតដល់ការស្រូបយកម្ហូបអាហារ។ មេរោគ HIV អាចបណ្តាលឲ្យមានជម្ងឺដំបៅលាក់ក្រពះ ហើយនាំឲ្យមានរាគសន្តិសុខផ្សេងៗ ដើម្បីជាជំនួយ អ្នកគួរពិគ្រោះជាមួយអ្នកឯកទេសខាងម្ហូបអាហារ ដែលមានបទពិសោធន៍ខាងមេរោគ HIV នេះ។ ការរក្សាកុំឲ្យចុះមម្លន់ ជាពិសេសកុំឲ្យស្រកសាច់ដុំ អាចជួយការពារកុំឲ្យប្រព័ន្ធការពារខ្លួនយើងអន្តរាយខូចខាត ហើយធ្វើឲ្យមេរោគ HIV រាតត្បាតកាន់តែខ្លាំងផង។ ផ្ទាំងសាច់ដុំអាចជួយឲ្យខ្លួនយើងទប់ទល់ជម្ងឺនាធារផង ហើយធ្វើឲ្យខ្លួនយើងអាចជាពីជម្ងឺទាំងនោះផង។ សូមពិគ្រោះជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក ឬនិងអ្នកឯកទេសខាងព្យាបាលបន្ថែម (complementary therapist) អំពីរឿងនេះ។

Funded by NSW Department for Women

ការផ្លាស់ប្តូររូបរាង

ស្ត្រីដែលមានមេរោគ HIV តែងតែកត់សំគាល់ថា ដំណើររដូវប្រចាំខែ (menstrual cycle) របស់គេមានការប្រែប្រួល ដូចជាមានការធ្លាក់ឈាមជាប់រហូត ធ្លាក់ឈាមម្តងៗ ចុករមួល និងរដូវធ្លាក់ច្រើនលើសធម្មតា។ ស្ត្រីជាច្រើនធ្លាប់មានការពិសោធន៍ថា ការប្រែប្រួលរដូវតែងកើតឡើងនៅពេលចាប់ផ្តើម ឬផ្លាស់ប្តូរកំរិតថ្នាំព្យាបាល។ ការរាំងរដូវអាចជាសញ្ញាប្រាប់ថា កំរិតថ្នាំប្រើហួសកំរិត ដូច្នេះអ្នកគួរសាកសួរគ្រូពេទ្យអ្នកអំពីរឿងនេះ និងអំពីការផ្លាស់ប្តូរឯទៀតដែលអ្នកបានកត់សំគាល់។ ភាពតានតឹងក្នុងចិត្ត ការចុះទម្ងន់ និងការប្រើថ្នាំញៀនចាក់តាមសរសៃអាចនាំឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូររដូវដែរ។ រដូវធ្លាក់ច្រើនលើសពីធម្មតាតែមួយមុខគត់ អាចធ្វើឲ្យស្ត្រីមានមេរោគ HIV បាត់បង់ជាតិដែកច្រើន (នាំឲ្យខ្លះឈាមក្រហម)។ ការបរិភោគអាហារដែលមានជាតិដែកច្រើន និងការលេបថ្នាំមានជាតិដែក អាចជួយកែជម្ងឺនេះបានយ៉ាងងាយ។ ការព្យាបាលដោយថ្នាំរុក្ខជាតិ អាចបានសក្តិសិទ្ធិលើការមានរដូវប្រែប្រួល រួមទាំងការធ្វើទុក្ខមុនពេលមានរដូវ(PMT) និងការឈឺពោះ។ ការលេបថ្នាំបង្ការកូន ក៏អាចជួយត្រួតត្រាជាតិអ៊ីនស៊ុល ហើយធ្វើឲ្យរដូវបានធម្មតាវិញ។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ ភស្តុតាងខ្លះបានបង្ហាញថា ការលេបថ្នាំបង្ការកូនអាចបណ្តាលឲ្យមេរោគ HIV ស្រក់ចេញទឹកកស្ងួត។ នៅពេលណាការនេះកើតឡើង មេរោគ HIV អាចទៅកាន់ក្នុងទឹកកស្ងួត ហើយបណ្តាលឲ្យគ្រោះថ្នាក់នៃការចំលងមេរោគកាន់តែខ្លាំង។

ជម្ងឺជ្រាំរាំង (Candidiasis [Thrush])

ជម្ងឺជ្រាំរាំងគឺជាជម្ងឺដែលច្រើនតែកើតឡើងនៅលើរូបស្ត្រីជាច្រើន។ វាបណ្តាលមកពីផ្សិតដ៏បែបដែលតែងតែមានជាធម្មតានៅក្នុងយោនី រន្ធក្នុង និងពោះរៀន បានដុះច្រើនពេក។ ចំពោះស្ត្រីដែលមានមេរោគ HIV ការកើតជ្រាំរាំងជាញឹកញយអាចជាពាក្យសញ្ញាដំបូងបង្អាញថា យើងអាចឆ្លងមេរោគ HIV ហើយបើយើងបណ្តោយទុកវាឲ្យយូរ វាអាចបណ្តាលឲ្យមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ។ រោគសញ្ញានៃការកើតជម្ងឺជ្រាំរាំងគឺការឈឺចាប់និងរមាស់នៅខាងក្នុងនិងខាងក្រៅយោនី ពេលខ្លះមានធ្លាក់សដុំស្ប ឬទឹកឈាមដុំស្បដូចឈ្លី (cheese) ពណ៌ស ហើយមានឈឺពោះផង។ រោគសញ្ញានៃការកើតជ្រាំរាំងនៅក្នុងមាត់ គឺមានឈឺចំបង់ក ហើយអណ្តាតឡើងស។ ស្ត្រីដែលមានមេរោគ HIV តែងតែមានជ្រាំរាំងនៅក្នុងមាត់ យោនី និងបំបង់កជាញឹកញាប់ ហើយពិបាកព្យាបាលណាស់។ ការសិក្សាបានបង្ហាញឲ្យឃើញថា ការប្រើថ្នាំការពារឈ្មោះ fluconazole មានប្រសិទ្ធភាពណាស់ ទាំងការពារនិងព្យាបាលជម្ងឺជ្រាំរាំងនេះ។ ជាការសំខាន់គឺនៅពេលចាប់ព្យាបាល ត្រូវព្យាបាលឲ្យបានគ្រប់កំណត់កំរិតរបស់វា។ ជ្រាំរាំងដែលកើតនៅលើកស្ងួត ឬខាងមាត់ដែលស្រាលៗ អាចព្យាបាលដោយការប្រើថ្នាំច្របាច់ប្រឆាំងនឹងផ្សិត (anti-fungal cream) ឬថ្នាំគ្រាប់សំរាប់លេបផ្សំដោយជាតិ acidophilus ។ ការស្លៀកសំលៀកបំពាក់ជាតិកប្បាសរលុងៗ ក៏អាចជួយការពារបានដែរ។ ជ្រាំរាំងដែលកើតនៅក្នុងបំបង់កអាចមានឈាមថា មានជម្ងឺអេដស៍ ហើយអាចមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិត។ ជម្ងឺនេះត្រូវតែព្យាបាលដោយពេទ្យឯកទេស។

ជម្ងឺពងទឹក (Herpes)

ជម្ងឺពងទឹកគឺជាក្រុមវីរុសដែលអាចបង្កឲ្យមានជម្ងឺជាច្រើនមុខ ទោះបីជាអ្នកនោះមានមេរោគ HIV ហើយក៏ដោយ។ ចំពោះជនដែលមានមេរោគ HIV វិញ រោគសញ្ញាដែលទាក់ទងនឹងវីរុស herpes នេះតែងតែធ្ងន់ធ្ងរ ហើយក្រដាច់ទៀតផង។ គេយល់ថា ជម្ងឺពងទឹកអាចមានប្រតិកម្មទៅវិញទៅមកជាមួយមេរោគ HIV ព្រោះថា មេរោគទាំងពីរនេះប្រយុទ្ធនៅលើប្រព័ន្ធការពារខ្លួនយើងដូចគ្នា។ ជម្ងឺពងទឹកដែលគេច្រើនជួបប្រទះរួមមាន:

ជម្ងឺពងទឹកក្រុម Herpes Simplex I: នាំឲ្យពងទឹកលើបច្ចុរមាត់ ត្រុតក្តៅ ពងលើបច្ចុរមាត់អាចនៅជាច្រើនថ្ងៃឬច្រើនសប្តាហ៍។ មនុស្សភាគច្រើនតែងបានជួបប្រទះវីរុស herpes simplex ប្រភេទនេះ។

ជម្ងឺពងទឹកក្រុម Herpes Simplex II (ឬជម្ងឺស្វាយបែក): នាំឲ្យមានពងទឹកនៅជុំវិញប្រដាប់បង្កពូជនិងរន្ធក្នុង។ អ្នកអាចមានការមិនស្រឡាញ់ក្នុងខ្លួន ដូចជា

មានជម្ងឺគ្រុនផ្តាសាយអញ្ចឹង នៅមុននិងក្នុងពេលមានកើតជម្ងឺនេះ។

ជម្ងឺវើម (Shingles): ជម្ងឺមានពងទឹកថ្នាំដែលឈឺក្រហាយខ្លាំងនៅលើស្បែក។ ជម្ងឺនេះបណ្តាលមកពីការរើជម្ងឺចាស់ឡើងវិញ ហើយជាសញ្ញាជំងឺថា មុខងារប្រព័ន្ធការពារក្នុងខ្លួនយើងកំពុងចុះខ្សោយ។

វីរុសនៃជម្ងឺពងទឹក herpes នេះ អាចឆ្លងតាមការប៉ះពាល់ផ្ទាល់តាមផ្លូវភេទ ឬតាមមាត់ទៅលើកន្លែងដែលឈឺ។ ជម្ងឺពងទឹកអាចព្យាបាលដោយថ្នាំឈ្មោះ Zovirax (acyclovir) ។ សូមពិគ្រោះជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកអំពីការព្យាបាល ដើម្បីការពារកុំឲ្យមានជម្ងឺពងទឹកនេះ។ ជាតិស្ករ និងជីវជាតិ C និង E អាចជួយការពារមិនឲ្យជម្ងឺពងទឹកនេះរើឡើងវិញ។ គេផ្តាំឲ្យអ្នកដែលខស្បាហ៍មានជម្ងឺនេះ ទទួលបានអាហារដែលមានវីតាមីន B ជាតិកាល់ស្យូម និងជាតិដែកច្រើន។

ជម្ងឺរលាកក្នុងព្រៃពាវ (Pelvic Inflammatory Disease [PID])

ជម្ងឺរលាកក្នុងព្រៃពាវបណ្តាលមកពីជម្ងឺកាមរោគ ដែលមិនបានព្យាបាលឲ្យសះស្បើយ ដូចជាជម្ងឺប្រម៉េ: ឬជម្ងឺក្លាមេឌីយ៉ា (chlamydia) ។ ចំពោះស្ត្រីដែលមានមេរោគ HIV ជម្ងឺរលាកព្រៃពាវអាចមិនមែនបណ្តាលមកពីជម្ងឺកាមរោគទេ។ ជម្ងឺនេះកើតមានច្រើនលើស្ត្រីដែលមានមេរោគ HIV ហើយច្រើនតែខ្លាំងក្លាផង។

ស្ត្រីខ្លះអាចមានជម្ងឺ តែមិនដឹងខ្លួនថាមានជម្ងឺនេះទេ គឺគ្រាន់តែមានរោគសញ្ញាខ្លះដូចជាឈឺផ្នែកក្រោមចង្កេះនិងពោះ ឈឺនៅពេលរួមដំណេក ឈឺជ្រៅក្នុងព្រៃពាវ ធ្លាក់ឈាមនៅចន្លោះរដូវ មានធ្លាក់ស ក្តៅខ្លួន និងហត់។ ជម្ងឺរលាកព្រៃពាវដែលមិនបានព្យាបាល អាចនាំឲ្យមានការឈឺចាប់ ហើយអាចបង្កឲ្យលែងមានកូនផង។ សូមត្រួតពិនិត្យសុខភាពផ្ទាល់ខ្លួន ហើយពិគ្រោះជាមួយគ្រូពេទ្យរបស់អ្នក បើអ្នកសង្កេតឃើញមានការប្រែប្រួលឬមានកង្វល់អ្វីមួយ។

ជម្ងឺមហារីកក្បាល (Cervical Cancer)

មហារីកក្បាលគឺជាបញ្ហាសុខភាពដ៏ធំធេងបើមួយសម្រាប់ស្ត្រីអូស្ត្រាលី ហើយបានប៉ះពាល់ស្ត្រីជាច្រើនរៀងរាល់ឆ្នាំ។ មហារីកក្បាលបណ្តាលមកពីការហើមរីកកោសិកានៅក្បាល ហើយអាចបណ្តាលឲ្យស្លាប់បាន។ តែជម្ងឺនេះអាចការពារបានបើគេរកឃើញហើយព្យាបាលទាន់ពេល។ តាមការសង្កេតពេលពិនិត្យជម្ងឺ ស្ត្រីដែលមានមេរោគ HIV អាចមានកោសិកាក្បាលខុសពីធម្មតាជាងស្ត្រីដែលគ្មានមេរោគនេះ។ កោសិកានោះអាចក្លាយទៅជាមហារីកក្នុងពេលដ៏ឆាប់បំផុត។ កោសិកាទាំងនោះព្យាបាលបានដោយងាយបំផុត បើគេរកវាឃើញទាន់ពេល។ កោសិកាខុសពីធម្មតា (Dysplasia) នោះ អាចកើតមានយ៉ាងឆាប់បំផុតចំពោះស្ត្រីដែលមានកំរិតកោសិកា CD4 តិចជាង 400 ។ នៅឆ្នាំ 1993 មហារីកក្បាលត្រូវគេដាក់ក្នុងតារាងជម្ងឺដែលទាក់ទងនឹងជម្ងឺអេដស៍ដែរ។

ហេតុដូច្នេះហើយបានជាការធ្វើតេស្តស្បូន (Pap smears) មានសារៈសំខាន់ក្នុងការរកឃើញនិងព្យាបាលជម្ងឺជាប្រចាំ។ គេធ្វើការណែនាំទូទាំងប្រទេសថា ស្ត្រីទាំងអស់ត្រូវធ្វើ Pap តេស្ត នៅពេល 2 ឆ្នាំម្តង។ ចំពោះស្ត្រីដែលមានមេរោគ HIV អ្នកត្រូវធ្វើ Pap តេស្ត 6 ខែម្តង។ បើគេរកឃើញថា អ្នកមានកោសិកាខុសពីធម្មតា នោះអ្នកគួរទៅពិនិត្យតាមរយៈ colposcopy គឺការពិនិត្យក្បាលពិសេស។

បើអ្នកចង់បានព័ត៌មានថែមទៀតអំពីសេវាវាទ្រផ្សេងៗ សូមអានសៀវភៅព័ត៌មានឈ្មោះ CONTACTS ដែលជាមគ្គុទ្ទេសក៍សំរាប់ជនដែលមានជម្ងឺ AIDS ឬ HIV ដែលមានចែកជូនពីសេវា People Living With HIV/AIDS (NSW) តាមទូរស័ព្ទលេខ (02) 9361 6750 ។

ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានស្តីអំពីការព្យាបាល សូមអានប័ណ្ណព័ត៌មានស្តីពីការព្យាបាល ដែលមានផ្សាយតាមលំដាប់គ្នានេះដែរ។

លេខទូរស័ព្ទទាំងនេះត្រឹមត្រូវនៅពេលបោះពុម្ព ក៏ប៉ុន្តែអាចមិនបានកែតម្រូវតាមការលះខេសៈ។ លោក- លោកស្រី ប្រហែ អាចត្រូវមើលបញ្ជីលេខនៅក្នុង“សៀវភៅទូរស័ព្ទ” (Telephone Directory)។